

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 339 din data de 15.06.2022

Dosar nr.: 54/2021

Petiție nr: 609/27.01.2021

Petenți:

Reclamat: Parlamentul României

Obiect: petenții reclamă faptul că prevederile art. 21, alin (1), lit a) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat sunt discriminatorii referitor la reducerea vârstei polițiștilor, militarilor și funcționarilor publici cu statut special prevăzute la art. 16, alin (2) pentru vechimea realizată în condiții deosebite și/sau în grupa a II-a de muncă (ani împliniți).

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

5. Parlamentul României cu sediul în București, Sector 5, Strada Izvor, nr. 2-4

III. Procedura de citare a părților

6. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

7. Prin adresa nr. 609/19.03.2021 au fost citați petenții iar prin adresa nr. 2199/19.03.2021 a fost citată partea reclamată, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 12.04.2021 (filele 5-10 la dosar).

8. La ședința de audieri au participat petenții iar partea reclamată a comunicat un punct de vedere la dosar.

9. În ședința de audieri, s-a ridicat din oficiu excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

10. Prin adresa nr. 3641/17.05.2021 s-a comunicat petenților punctul de vedere al părții reclamate, deus la dosar.

11. Petenții nu au mai deus la dosar note, concluzii scrise sau alte documente în susținerea celor menționate în petiție.

12. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petenților

13. Petenții sesizează Consiliul cu privire la faptul că prevederile art. 21, alin (1), lit a) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat sunt discriminatorii.

14. În fapt, petenții arată următoarele:

14.1 Aceștia sunt ofițeri de poliție activând în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române.

14.2 Se arată că prevederile art. 21, (1), lit. a) din Legea nr. 223/2015 cu privire la funcționarii publici cu statut special, prevăzute la art. 16, alin. (2) pentru vechimea realizată în condiții deosebite și/sau în grupa a II-a de muncă (ani împliniți) sunt discriminatorii în sensul că pentru agenți de poliție, ofițeri de poliție, subofițeri, maiștri militari și ofițeri militari, precum și funcționari publici cu statut special din cadrul ANP, pentru 5 ani împliniți nu se acordă nicio reducere, iar pentru personalul contractual din MAI, MAPN, ANP și alte instituții de siguranță națională se acordă o reducere de un an și 8 luni (adică 4 luni/1 an) retroactiv începând cu data de 01.04.2001 (unde este cazul), conform articolului unic al Legii nr. 215/14.11.2019 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

14.3 În opinia petenților acest fapt este discriminatoriu, petenții considerând că la polițiști și cadre militare, pentru condiții deosebite, la 6 ani împliniți, ar fi trebuit să se acorde o reducere de 1 an și 6 luni (25%), însă se acordă doar un an, ceea ce înseamnă încă o diminuare cu 6 luni care este perpetuată, conform aceleiași Legi nr. 223/2015, art. 21, (1), lit a), motivația fiind armonizarea cadrului legislativ conform Legii nr. 215/2019.

15. În concluzie, petenții consideră că o categorie de persoane (polițiști și cadre militare din domeniul poliției, respectiv armatei) beneficiază de un tratament mai puțin favorabil decât alte categorii de persoane care sunt într-o situație comparabilă. Totodată, petenții consideră că o prevedere din Legea nr. 223/2015, un criteriu, o practică aparent neutră dezavantajează polițiștii și cadrele militare, nefiind justificate obiectiv, supunând unui tratament injust un grup de persoane față de altele care se află în situații egale, fiind discriminare.

16. De asemenea, petenții consideră că încadrarea lor, identică cu a colegilor acestora - personal contractual care desfășoară activități într-un mediu identic cu al lor, polițiști/cadre militare, supuse unor riscuri medico-profesionale identice, ar constitui o măsură justă ce ar putea fi luată. Se arată că, deși agenții de poliție și personalul contractual își desfășoară activitatea în aceleași încăperi, condițiile sunt diferite, personalul contractual neavând aceleași atribuții ca și agenții de poliție care au un regim diferit de muncă.

17. Petenții solicită CNCD de a întreprinde demersurile necesare pentru modificarea acestor prevederi, precum și de a dispune măsurile care se impun în vederea eliminării acestei discriminări.

18. La dosar nu au fost depuse alte înscrisuri în susținerea celor declarate de petenți.

Susținerile părții reclamate

19. Prin adresa nr. 2884 din data de 15.04.2021, partea reclamată a depus la dosar un punct de vedere prin care arată următoarele:

20. Cu privire la excepții, se invocă excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării având în vedere faptul că în raport de obiectul petiției ce vizează demersuri legislative de modificare a Legii nr. 223/2015, se constată faptul că situația supusă analizei nu atrage existența unui pretins tratament discriminatoriu care să atragă sfera controlului jurisdicțional pe care CNCD este chemat să îl exercite în materia respectării principiului nediscriminării, în temeiul dispozițiilor art.20 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, așa cum acestea au fost interpretate de către Curtea Constituțională, prin Decizia nr.997 din 7 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.774/18.XI.2008.

21. Totodată, se arată că demersul petenților de modificare a prevederilor art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 223/2015 ce face obiectul petiției nr. 609/27.01.2021 din dosarul nr. 54/2021, precum și invocarea de către petenți a prevederilor OG nr. 137/2000, nu pot fi reținute drept temei de natură a justifica în cadrul procedurii administrativ- jurisdicționale de exercitare de către CNCD a controlului jurisdicțional în materia respectării principiului nediscriminării prin prisma dispozițiilor OG nr. 137/2000, având în vedere faptul că actele normative adoptate de Parlamentul României, potrivit procedurii de legiferare statuate de legiuitorul constituant, nu pot fi asimilate faptelor de discriminare, o soluție contrară ar încălca sfera de competență a Parlamentului, unica autoritate legiuitoare a țării, astfel cum este consacrată de art. 61 din Constituția României, republicată.

22. În concluzie, partea reclamată solicită a se constata și a se admite excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

23. Nu s-au mai depus la dosar alte documente în susținerea celor declarate de partea reclamată.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat**”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;

- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;

- existența unui criteriu de discriminare;

- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor în prezenta cauză

24. **În fapt**, Colegiul director reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat conține o aplicare diferită pentru vechimea realizată în condiții deosebite și/sau în grupa a II-a de muncă. Astfel, conform legislației în vigoare, pentru agenții de poliție, ofițerii de poliție, subofițerii, maiștrii militari și ofițerii militari, precum și funcționarii publici cu statut special din cadru ANP, pentru 5 ani împliniți nu se acordă nicio reducere, iar pentru personalul contractual din MAI, MAPN, ANP și alte instituții de siguranță națională se acordă o reducere de un an și 8 luni (adică 4 luni/1 an) retroactiv începând cu data de 01.04.2001.

25. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

26. Se ia act de excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată în cauză, atât din oficiu de către Colegiul director cât și de către partea reclamată. Luând act de plângere, astfel cum a fost formulată, CNCD a invocat din oficiu, în ședința de audieri a părților, excepția de necompetență materială privind interpretarea și aplicarea normei juridice raportat la faptul că, prin cererea lor, petenții invocă o nemulțumire față de o prevedere legală, obiectul petiției vizând demersuri legislative de modificare a Legii nr. 223/2015, fiind evident că obiectul petiției nu este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

27. În conformitate cu dispozițiile art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a

Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate în procedură.

28. De asemenea, Colegiul director reține că excepția de necompetență materială în procedură a fost pusă în dezbateră petenților în ședința de audieri din data de 12.04.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 și următoarele din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor:

”Art. 30 (1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31 (1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32 Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

29. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

30. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor OG nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (CNCD), iar actul *per se* este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești.

31. Caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960/15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „C.N.C.D. este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ – jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

32. Colegiul director examinează petiția raportat la elementele constitutive ale unei fapte de discriminare observând că petenții reclamă tipul de reglementare și de aplicare a prevederilor Legii nr. 223/2015, petenții considerând că o categorie de persoane – respectiv polițiști și cadre militare din domeniul poliției și armatei beneficiază de un tratament mai puțin favorabil decât alte categorii de persoane care sunt într-o situație comparabilă.

33. Colegiul director ia act de faptul că, în prezenta speță, aspectele din sesizare pun în discuție actele normative adoptate de Parlamentul României, atribut ce nu intră în competența CNCD. Este evident că acele comportamente considerate discriminatorii

și care sunt sancționabile contravențional nu pot fi echivalate sau asimilate cu procesul legislativ, în speță situațiile ce implică adoptarea, modificarea, completarea sau abrogarea unor prevederi legale de către legiuitor, Parlamentul României sau de Guvern și nici modulului de interpretare și aplicare a legii de către organele de stat. Or, relativ la obiectul petiției, este indubitabil că „fapta de discriminare” invocată de petenți este echivalentă cu o problemă de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanței de judecată.

34. Consiliul nu poate analiza condițiile de formă cu privire la aplicarea unei norme juridice, fie și ca exemplul de față un text de lege, doar instanța de judecată se poate pronunța într-o astfel de speță. Rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a fost rezumat printr-o Hotărâre a Curții Constituționale în privința constatării existenței unor discriminări în legătură cu unele acte normative și de formulare de recomandări sau sesizări către autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege. În practica anterioară, art.20 alin.(3) din OG nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației puterilor în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea Constituțională a constatat că prevederile art.20 alin.(3) din OG nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării ar avea competențe să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative. Ca atare, CNCD nu se poate pronunța pe texte de lege și în consecință, nici nu mai poate oferi recomandări în acest sens.

35. Astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004. Din acest punct de vedere, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspecte ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

36. Coroborând aceste aspecte fundamentale incidente petiției deduse soluționării, Colegiul director constată că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza elementele reclamate de petenți cu privire la comportamentul discriminator și/sau privilegiat al unei norme juridice, respectiv actele normative ce reglementează pensiile militare de stat sau cu privire la funcționarii publici cu statut special.

37. Având în vedere cele mai sus arătate, Colegiul director urmează a admite excepția de necompetență materială invocată în procedură, obiectul petiției nefiind de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale a CNCD în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat.
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru

GRAMA HORIA – membru

HALER ISTVAN – membru

(mandat încheiat anterior redactării prezentei)

OLTEANU CĂTĂLINA – membru

LAZĂR MARIA – membru

(mandat încheiat anterior redactării prezentei)

Motivat/redactat: AND/FL

Data: 06.09.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.